

گزارش بازدیداستادار بوشهر از پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی؛

گامی مؤثر در جهت هم‌افزایی علمی و توسعه دریامحور کشور

در راستای تحقق سیاست‌های کلان توسعه دریامحور و به‌منظور گسترش همکاری‌های علمی و اجرایی در سطح ملی و استانی، دکتر ارسلان زارع، استاندار بوشهر با هیأت همراه از پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی بازدید به عمل آوردند.

به گزارش اقتصادسرآمد از روابط عمومی پژوهشگاه، دکتر مرتضی توکلی رئیس پژوهشگاه در آغاز این بازدید گزارشی از مأموریت‌ها، توانمندی‌ها، پروژه‌های جاری و دستاوردهای پژوهشگاه در حوزه‌های اقیانوس‌شناسی، هواشناسی، تغییر اقلیم و محیط زیست دریایی ارائه نمود و تأکید کرد که این مجموعه از آمادگی کامل برای همکاری گسترده با استانداری در زمینه‌های پژوهشی، آموزشی و فناوری برخوردار است. وی با اشاره به شناور «کاوشگر خلیج فارس» مستقر در بوشهر، این شناور و تحقیقاتی را دارای استراتژیک پژوهشگاه معرفی کرد و گفت: «با پشتیبانی استانداری می‌توان ایستگاه‌های تحقیقاتی جدیدی برای تقویت مأموریت‌های علمی و دریایی در جنوب کشور ایجاد نمود».

در ادامه، استاندار بوشهر ضمن قدردانی از ظرفیت‌های علمی و فناوری پژوهشگاه، اظهار داشت: «پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی امروز به نهادی بالنده و اثرگذار تبدیل شده است که دستاوردهای آن می‌تواند نقشی کلیدی در توسعه اقتصادی، زیست‌محیطی و صنعتی استان ایفا کند».

وی تأکید کرد: «استانداری بوشهر عزم جدی دارد تا با همکاری پژوهشگاه، برنامه‌های توسعه‌ای استان را در چارچوب سند توسعه دریامحور کشور و رهنمودهای مقام معظم رهبری و سیاست‌های دولت مردمی بر پایه علم و پژوهش پیش ببرد.»

همچنین نشست تخصصی مشترکی با حضور استاندار و هیات همراه و همچنین رئیس، معاونان و رؤسای پژوهشکده‌های تخصصی پژوهشگاه برگزار کرد که در آن، موضوعات مختلف علمی، زیست‌محیطی و توسعه‌ای استان بوشهر با رویکردی علمی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. گفتنی است در این نشست، معاونان و رؤسای پژوهشکده‌های تخصصی از جمله دکتر مهسّدی نیا معاون پژوهشی و آموزشی، دکتر عابدی مدیر ارتباط با صنعت و کارآفرینی، دکتر صالح رییس پژوهشکده علوم اقیانوسی، دکتر کاظمی نژاد رئیس پژوهشکده مهندسی و فناوری دریا و دکتر مسعود مرادی رییس پژوهشکده علوم جوی، ضمن معرفی ظرفیت‌های مجموعه، پیشنهادهایی در زمینه راه‌اندازی آزمایشگاه‌های مرجع دریایی، توسعه زیرساخت‌های پژوهشی و استفاده بهینه از ظرفیت‌های مرکز خلیج فارس در استان بوشهر ارائه نمودند. در پایان این نشست، طرفین بر تدوین یک تفاهم‌نامه جامع همکاری میان پژوهشگاه و استانداری بوشهر و برگزاری همایش‌های ملی و بین‌المللی با محوریت توسعه دریامحور و فراساحلی در استان بوشهر توافق نمودند. این همکاری گامی مؤثر در جهت تحقق توسعه پایدار و بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی در خدمت اقتصاد دریاپایه کشور ارزیابی می‌شود.

سرتیبه گروه راهبردی -وزرای خارجه اتحادیه اروپا و شورای همکاری خلیج فارس در پایان بیست‌ونهمین نشست خود در روز دوشنبه ۱۶اکتبر (۱۴مهر) با صدور بیانیه‌ای مشترک، ایران را به «اشغال جزایر تنب بزرگ و تنب کوچک و ابوموسی» متهم کرده و از تهران خواستند تا «توسعه برنامه‌های پهبادی و هسته‌ای» خود را متوقف کند. بیان تکراری اظهارات بی‌اساس درباره مالکیت جزایر سه‌گانه ایرانی خلیج فارس، این مرتبه با واکنش‌های رسمی دستگاه دیپلماسی همراه شد و آنطور که رسانه‌ها گزارش دادند، سفیران و روسای هیات‌های دیپلماتیک اروپایی مستقر در تهران به وزارت خارجه احضار شدند. وزارت خارجه ایران در واکنشی به ادعاهای بی‌اساس با تأکید بر حاکمیت «ایلامنازع» ایران بر جزایر سه‌گانه خلیج فارس گفت: «ادعاهای بی‌اساس در بیانیه‌های سیاسی هیچ ارزش حقوقی ندارد و تغییری در واقعیت جغرافیایی و حقایق تاریخی نمی‌دهد».

به گزارش اقتصاد سرآمد، جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب‌بزرگ و تنب‌کوچک بخشی جدایی‌ناپذیر از تمامیت‌ارضی ایران هستند که علاوه‌بر اهمیت جغرافیایی و ژئوپلیتیکی، نمایانگر هویت تاریخی و فرهنگی ملت ایران‌اند. تمامیت‌ارضی یکی از بنیادی‌ترین اصول حقوق بین‌الملل است که از سوی منشور سازمان ملل متحد نیز حمایت می‌شود. جزایر سه‌گانه ایرانی، با تاریخی کهن و ارتباط عمیق با فرهنگ و تمدن ایران، در طول تاریخ بخشی از خاک این سرزمین بوده‌اند، اما ادعاهای مکرر برخی دولت‌ها نسبت به این جزایر و تهدیدات علیه تمامیت‌ارضی ایران، نه‌تنها بر امنیت ملی تأثیرگذار است، بلکه آینده کودکان این سرزمین را نیز به خطر می‌اندازد.

به باور کارشناسان؛ جزایر سه‌گانه، فراتر از یک مسئله ملی، نماد هویت و بقای یک ملت هستند. دفاع از این جزایر، صرفاً اقدامی نظامی یا دیپلماتیک نیست، بلکه وظیفه‌ای انسانی در قبال کودکان این سرزمین است که می‌بایست میراثی امن، پایدار و پرغرور به ارث ببرند. در جهانی که رقابت‌ها بر سر منابع و اراضی هر روز پیچیده‌تر می‌شود، ایران باید با تکیه بر تاریخ، قوانین بین‌المللی و اراده ملی، از جزایر سه‌گانه به‌عنوان بخشی از تمامیت‌ارضی خود دفاع کند.

رئیس مجلس چه گفت؟

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی روز چهارشنبه(دروز) با محکوم کردن بیانیه مشترک وزرای خارجه شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه اروپا درباره جزایر سه‌گانه کشورمان، گفت: ایران درباره تکرار ادعای پوچ اتحادیه اروپا راجع به جزایر همیشه ایرانی تنب‌بزرگ، تنب‌کوچک و ابوموسی، کوچک‌ترین مماشاتی نمی‌کند. رئیس قوه مقننه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی و نطق پیش از دستور خود، گفت: ادعاهای مداخله‌جویانه و بی‌اساس مطرح‌شده در بیانیه مشترک نشست وزرای خارجه

رئیس مجلس چه گفت؟

محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی روز چهارشنبه(دروز) با محکوم کردن بیانیه مشترک وزرای خارجه شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه اروپا درباره جزایر سه‌گانه کشورمان، گفت: ایران درباره تکرار ادعای پوچ اتحادیه اروپا راجع به جزایر همیشه ایرانی تنب‌بزرگ، تنب‌کوچک و ابوموسی، کوچک‌ترین مماشاتی نمی‌کند. رئیس قوه مقننه در صحن علنی مجلس شورای اسلامی و نطق پیش از دستور خود، گفت: ادعاهای مداخله‌جویانه و بی‌اساس مطرح‌شده در بیانیه مشترک نشست وزرای خارجه

فریداعیزی -اقتصادسرآمد

عکس: اصغر بشارتی

«سرآمد» بررسی کرد؛

هشدار درباره خطای محاسباتی در جزایر ایرانی خلیج فارس

سفرای کشور‌های اروپایی به وزارت خارجه احضار شدند

نگاهی حقوقی به مالکیت ایران بر جزایر سه‌گانه

از منظر حقوق بین‌الملل نیز می‌توان به بررسی این موضوع پرداخت. اصل «تصرف مؤثر» یکی از اصول کلیدی برای تعیین مالکیت سرزمینی است. براساس این اصل، کشوری که به صورت مستمر و مؤثر بر یک قلمرو اعمال حاکمیت می‌کند، صاحب آن قلمرو محسوب می‌شود. ایران از قرن‌ها پیش تا به امروز بر جزایر سه‌گانه اعمال حاکمیت نظامی، اداری و اقتصادی کرده‌است. این حاکمیت شامل استقرار نیروی نظامی، انجام عملیات‌های اداری و اجرایی و ارائه خدمات عمومی به ساکنان این جزایر بوده‌است. علاوه‌بر اصل تصرف مؤثر، در حقوق بین‌الملل اصل احترام به تمامیت‌ارضی کشورها نیز اهمیت دارد. به‌سبب موجب این اصل، هرگونه ادعا یا اقدام از سوی دیگر کشورها علیه تمامیت‌ارضی یک کشور، تنها در صورتی معتبر است که با اسناد و مدارک قانونی مستدل همراه باشد. ادعای امارات متحده عربی بر جزایر سه‌گانه، با وجود اینکه سال‌ها پس از خروج بریتانیا از منطقه مطرح شد، فاقد هرگونه پشتوانه حقوقی معتبر است و معایر با اصول حقوق بین‌الملل و منشور سازمان ملل متحد محسوب می‌شود.

از منظر حقوقی، مالکیت ایران بر جزایر سه‌گانه براساس کنوانسیون‌های بین‌المللی و اسناد استعماری تأیید می‌شود. معاهده ۱۸۸۷ بریتانیا-عثمانی، مرزهای خلیج فارس را به‌گونه‌ای ترسیم کرد که جزایر را در سمت ایرانی قرار داد. در ۱۹۷۱، بریتانیا حاکمیت را به ایران بازگرداند، در حالی‌که شیخ‌نشین‌های عربی (مانند راس‌الخیمه) ادعای ضعیفی بر تنب‌ها داشتند که فاقد اسناد حقوقی محکم بود. دیوان بین‌المللی دادگستری تاکنون وارد این اختلاف نشده، اما کارشناسان حقوقی، استدلال می‌کنند که شواهد حقوقی ایران «قاطع» است و ادعاهای امارات بر پایه «اشغال موقت بریتانیا» استوار. بااین‌حال، ایران تأکید دارد که حاکمیت بازدارندگی عنوان و بر لزوم تداوم حضور مقتدرانه نیروی دریایی در حفاظت از منافع ملی در آب‌های منطقه‌ای تأکید کرد.

مناقشه بر سر مالکیت جزایر سه‌گانه ایرانی

مناقشه بر سر مالکیت جزایر سه‌گانه تنب‌بزرگ، تنب‌کوچک و ابوموسی، یکی از حساس‌ترین و مهم‌ترین مسائل ژئوپلیتیک در خلیج‌فارس بوده که در طول دهه‌ها مورد بحث و مناظره قرار گرفته‌است. ایران به‌عنوان کشوری با سابقه طولانی تاریخی در این منطقه، همواره مالکیت خود را بر این جزایر حفظ کرده و از نظر تاریخی و حقوقی اسنادی معتبر در این خصوص ارائه داده‌است. در مقابل، ادعای امارات متحده عربی بر این جزایر، به‌ویژه پس از خروج نیروهای بریتانیا در سال ۱۹۷۱ مطرح شده که فاقد مستندات معتبر حقوقی و تاریخی است. این مقاله با اتکا به مستندات تاریخی، حقوق بین‌الملل و تحلیل‌های دقیق، به بررسی حقانیت ایران در این زمینه و نقد مستدل ادعاهای امارات می‌پردازد.

سال‌هاست که جزایر سه‌گانه به‌عنوان بخشی از قلمرو حاکمیت ایران شناخته شده‌اند. شواهد تاریخی از دوران ساسانیان تا دوره اسلامی و سپس صفویه و قاجار نشان می‌دهد که این جزایر همواره تحت کنترل و مالکیت ایران بوده‌اند. به‌ویژه، منابع معتبری همچون اسناد متعلق به دوره صفویه و نقشه‌های جغرافیایی بین‌المللی، به وضوح مالکیت ایران را تایید می‌کنند. در اوایل قرن بیستم، با توجه به تحولات ژئوپلیتیک در منطقه و نفوذ گسترده بریتانیا در خلیج فارس، این جزایر موقتاً تحت کنترل نیروهای بریتانیایی قرار گرفتند. بااین‌حال، حتی در این دوره نیز مالکیت قانونی ایران هیچ‌گاه از بین نرفت و پس از پایان دوره استعمار، نیروهای بریتانیا در سال ۱۹۷۱ این جزایر را به ایران بازگرداندند. این مسئله با توجه به توافقات و مذاکرات انجام‌شده میان ایران و بریتانیا در آن زمان به وضوح اثبات شده‌است.

بدون شرح

قاب‌دوربین

عکس: اصغر بشارتی